

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

4. března 2010*

Ve věci C-221/08,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES,
podaná dne 22. května 2008,

Evropská komise, zastoupená R. Lyalem a W. Möllsem, jako zmocněnci, s adresou
pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Irsku, zastoupenému D. O'Haganem, jako zmocněncem, ve spolupráci s G. Hoganem,
SC, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovanému,

* Jednací jazyk: angličtina.

SODNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení J. N. Cunha Rodrigues, předseda druhého senátu a zastupující předseda třetího senátu, P. Lindh, A. Rosas, U. Lõhmus a A. Arabadžev (zpravodaj), soudci,

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: R. Şereş, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 18. června 2009,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 22. října 2009,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Irsko
 - tím, že stanovilo minimální a maximální maloobchodní ceny cigaret, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 9 odst. 1 směrnice Rady 95/59/ES ze dne

27. listopadu 1995 o daních jiných než daních z obrátu, které ovlivňují spotřebu tabákových výrobků (Úř. věst. L 291, s. 40; Zvl. vyd. 09/01, s. 283), ve znění směrnice Rady 2002/10/ES ze dne 12. února 2002 (Úř. věst. L 46, s. 26; Zvl. vyd. 03/35, s. 182, dále jen „směrnice 95/59“), a

- tím, že neposkytlo nezbytné informace o použitelných irských právních předpisech tak, aby Komise mohla splnit svou povinnost kontroly dodržování směrnice 95/59, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 10 ES.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

- 2 Druhý, třetí a sedmý bod odůvodnění směrnice 95/59 zní:

„(2) vzhledem k tomu, že cílem Smlouvy [o ES] je vytvořit hospodářskou unii, v jejíž rámci existuje poctivá hospodářská soutěž a jejíž vlastnosti se podobají vlastnostem vnitřního trhu; že pokud se jedná o tabákové výrobky, je předpokladem dosažení tohoto cíle, že v členských zemích nebudou daně ovlivňující spotřebu výrobků tohoto odvětví narušovat podmínky hospodářské soutěže a nebudou omezovat jejich volný pohyb ve Společenství;

- (3) vzhledem k tomu, že pokud se jedná o spotřební daně, musí mít zejména harmonizace jejich struktury za následek takový stav, kdy hospodářská soutěž různých kategorií tabákových výrobků náležejících k téže skupině nebude narušována důsledky zdaňování, a následně otevření vnitrostátních trhů členských zemí;

[...]

- (7) vzhledem k tomu, že zásadní potřeba hospodářské soutěže vyžaduje systém volné tvorby cen pro všechny skupiny tabákových výrobků“.

3 Podle čl. 2 odst. 1 uvedené směrnice:

„Za tabákové výrobky se považují:

a) cigarety;

b) doutníky a doutníčky;

c) tabák ke kouření;

– jemně řezaný tabák k ruční výrobě cigaret,

– ostatní tabák ke kouření,

jak jsou vymezeny v člancích 3 až 7.“

4 Článek 8 směrnice 95/59 stanoví:

„1. Cigarety vyráběné ve Společenství i dovážené z třetích zemí podléhají poměrné spotřební dani, která se vypočítává z nejvyšší maloobchodní prodejní ceny včetně cla, a dále specifické spotřební dani, která se vypočítává na jednotku výrobku.

2. Sazba poměrné spotřební daně a pevná částka specifické spotřební daně musí být stejná pro všechny cigarety.

[...]“

5 Podle čl. 9 odst. 1 uvedené směrnice:

„Za výrobce se považuje fyzická nebo právnická osoba podnikající ve Společenství, která zpracovává tabák na tabákové výrobky určené k maloobchodnímu prodeji.

Výrobci, popřípadě jejich zástupci nebo zmocněnci ve Společenství, a dovozci tabáku z třetích zemí mají právo určit nejvyšší maloobchodní prodejní cenu každého svého výrobku pro každou členskou zemi, ve kterých jsou příslušné výrobky určeny k propuštění pro domácí spotřebu.

Ustanovení druhého pododstavce však nemůže být překážkou použití vnitrostátních předpisů o kontrole cenové hladiny nebo dodržování stanovených cen, jsou-li v souladu s přepisy Společenství.“

6 Článek 16 uvedené směrnice stanoví:

„1. Výše specifické spotřební daně z cigaret se určuje podle cigaret nejžádanější cenové kategorie podle údajů, které budou k dispozici k 1. lednu každého roku počínaje 1. lednem 1978.

2. Specifická složka spotřební daně nesmí být nižší než 5 % a vyšší než 55 % celkového daňového zatížení, které vychází ze souhrnu poměrné spotřební daně, specifické spotřební daně a daně z obratu ukládané na tyto cigarety.

[...]

5. Členské státy mohou uvalit na cigarety, které se prodávají za cenu nižší, než je maloobchodní prodejní cena cigaret nejžádanější cenové kategorie, minimální spotřební daň, pokud tato spotřební daň nebude vyšší než spotřební daň vybíraná z cigaret nejžádanější cenové kategorie.“

7 Směrnice Rady 92/79/EHS ze dne 19. října 1992 o sblížení daní z cigaret (Úř. věst. L 316, s. 8; Zvl. vyd. 03/13, s. 202), ve znění směrnice Rady 2003/117/ES ze dne 5. prosince 2003 (Úř. věst. L 333, s. 49; Zvl. vyd. 03/41, s. 430), stanoví minimální sazby a částky celkové spotřební daně z cigaret.

8 Rozhodnutím Rady 2004/513/ES ze dne 2. června 2004 (Úř. věst. L 213, s. 8) byla jménem Společenství schválena Rámcová úmluva Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku, podepsaná dne 21. května 2003 v Ženevě (dále jen „úmluva WHO“). Článek 6 této úmluvy, nadepsaný „Cenová a daňová opatření ke snížení poptávky po tabáku“ zní:

„1. Smluvní strany uznávají, že cenová a daňová opatření mohou být efektivními a významnými prostředky pro snížení spotřeby tabáku u různých částí populace a zejména u mladých osob.

2. Aniž je dotčeno svrchované právo smluvních stran vymezit a zavést vlastní daňovou politiku, každá smluvní strana vezme v úvahu své vnitrostátní cíle v oblasti veřejného zdraví týkající se kontroly tabáku a případně přijme či ponechá v platnosti opatření, která mohou zahrnovat:

- a) provádění daňové politiky a případně cenové politiky u tabákových výrobků tak, aby přispívaly k dosažení zdravotních cílů zaměřených na snížení spotřeby tabáku; [...]

[...]“ (*neoficiální překlad*)

Vnitrostátní právní úprava

- 9 Podle čl. 2 odst. 1 zákona o tabákových výrobcích (regulace reklamy, sponzorování a propagace prodeje) č. 27/1978 [Tobacco Products (Control of Advertising, Sponsorship and Sales Promotion) Act 1978, No 27/1978] může ministr zdravotnictví přijmout nařízení za účelem regulace a úpravy reklamy tabákových výrobků, sponzorování a všech ostatních činností, které mají za cíl nebo mohou propagovat prodej tabákových výrobků.
- 10 Podle čl. 2 odst. 2 písm. i) uvedeného zákona mohou taková nařízení stanovit „zákaz prodeje tabákových výrobků za ceny nižší nežli jsou ceny, za které jsou prodávány podobné tabákové výrobky v určité době, pokud prodej za nižší ceny představuje podle názoru ministra [zdravotnictví] nástroj propagace prodeje“.
- 11 Nařízení o tabákových výrobcích z roku 1991 (regulace reklamy, sponzorování a propagace prodeje) [Tobacco Products (Control of Advertising, Sponsorship and Sales Promotion) Regulations 1991, S.I. n° 326/1991, dále jen „nařízení z roku 1991“] rozšířilo právní předpisy v uvedené oblasti a zároveň zrušilo nařízení o tabákových výrobcích z roku 1986 (regulace reklamy, sponzorování a propagace prodeje (č. 2) [Tobacco

Products (Control of Advertising, Sponsorship and Sales Promotion) (No 2) Regulations 1986, S.I. n° 107/1986, dále jen „nařízení z roku 1986“]. Článek 16 nařízení z roku 1991, který odpovídá článku 18 nařízení z roku 1986, stanoví:

„1. V maloobchodním prodeji nesmí být prodáván tabákový výrobek určité značky za cenu nižší nežli je cena, za kterou se obvykle taková značka prodává.

2. Maloobchodní prodej tabáku určité značky formou distribuce kupónů nebo obdobných dokumentů za cenu nižší nežli je cena, za kterou se obvykle taková značka prodává, je zakázán.

3. Pokud jde o maloobchodní prodej nebo nákup tabákových výrobků, je zakázáno nabízení poukázek, prémiových známek, kupónů, žetonů a dárků (včetně dárků v podobě tabákových výrobků).“

¹² Článek 17 nařízení z roku 1991, který odpovídá článku 19 nařízení z roku 1986, stanoví:

„1. Maloobchodní prodej tabákových výrobků za cenu, u které ministr [zdravotnictví] při výkonu pravomocí, které mu byly svěřeny čl. 2 odst. 2 písm. i) zákona [o tabákových výrobcích z roku 1978] usoudí, že prodej uvedeného výrobku za takovou cenu představuje způsob propagace prodeje, je zakázán.

2. Písemné stanovisko ministra ve smyslu odstavce 1 tohoto článku se zašle dotyčné osobě.“

- 13 Ministr zdravotnictví v roce 1986 vydal vysvětlující memorandum (Memorandum of Clarification) k právní úpravě z roku 1986. První věta bodu 2 části uvedeného memoranda, která se týká článku 19 nařízení z roku 1986, zní:

„Průměrná vážená cena všech cigaret ve všech kategoriích prodávaných členskými společnostmi [Irish Tobacco Manufacturers Advisory Council (poradní výbor irských zpracovatelů tabáku)] se vypočte jednak na základě objemu čistých prodejů ze skladu každé značky k 31. prosinci předchozího roku, a jednak z doporučené maloobchodní prodejní ceny použitelné v době stanovení průměrné vážené ceny pro každou kategorii.“

- 14 Podle první věty bodu 3 stejné části uvedeného memoranda se „propagace prodeje považuje za prokázanou, pokud je doporučená maloobchodní prodejní cena značky cigaret o více než 3 % nižší nežli průměrná vážená cena v její kategorii“.

Postup před zahájením soudního řízení

- 15 Vzhledem k tomu, že Komise považovala irské právní předpisy o prodeji tabákových výrobků za neslučitelné s čl. 9 odst. 1 směrnice 59/95, zaslala dne 23. října 2001 Irsku výzvu dopisem.

- 16 Komise dne 27. července 2002 rovněž zaslala uvedenému členskému státu žádost o informace týkající se použitelných irských právních předpisů.
- 17 Vzhledem k tomu, že Komise měla za to, že odpověď Irska na výzvu dopisem ze dne 4. září 2002 neobsahovala požadované informace, zaslala dne 1. října 2002 tomuto členskému státu novou žádost o informace, která zůstala bez odpovědi.
- 18 Komise proto Irsku zaslala dne 17. října 2003 výzvu dopisem a dne 9. července 2004 odůvodněné stanovisko, kde konstatovala, že uvedený členský stát tím, že neposkytl požadované informace, nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 10 ES. Toto odůvodněné stanovisko vyzývalo uvedený členský stát, aby přijal nezbytná opatření ke splnění těchto povinností ve lhůtě dvou měsíců od doručení uvedeného stanoviska.
- 19 Irský ministr zdravotnictví a mládeže zaslal dne 10. prosince 2004 panu Medghoulovi, řediteli ředitelství Komise pro daně a celní unii, dopis, ve kterém byly stručně popsány irské právní předpisy, které byly v oblasti veřejného zdraví a tabáku právě schváleny, ale zdůraznil, že tyto právní předpisy jsou předmětem žaloby k irským soudům, a proto dosud nenabýly účinnosti. Uvedené právní předpisy nenabýly účinnosti ani do uplynutí lhůty v odůvodněném stanovisku dne 15. prosince 2006 uvedené v bodu 21 tohoto rozsudku.
- 20 Na žádost Komise se dne 10. února 2005 uskutečnilo setkání mezi ní a zástupci irských orgánů.

- 21 Komise dne 10. dubna 2006 zaslala Irsku výzvu dopisem a dne 15. prosince 2006 nové odůvodněné stanovisko, ve kterém uvedený orgán tvrdil, že tento členský stát tím, že zavedl systém maximálních a minimálních maloobchodních prodejních cen tabáku, nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59. Uvedené stanovisko vyzývalo tento členský stát k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby tomuto stanovisku vyhověl ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení.
- 22 Irsko odpovědělo na odůvodněné stanovisko dopisem ze dne 15. ledna 2007, ve kterém tvrdilo, že dotčené vnitrostátní právní předpisy jsou nezbytné pro ochranu veřejného zdraví.
- 23 Komise pak vydala dne 29. června 2007 dodatečné odůvodněné stanovisko. Vzhledem k odpovědím Irska na tato odůvodněná stanoviska měla Komise za to, že situace zůstala neuspokojivá, a proto podala projednávanou žalobu.

K žalobě

K žalobním důvodům vycházejícím z porušení čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59

Argumentace účastníků řízení

- 24 Komise je na základě informací, které má k dispozici, zejména informací, které vyplývají ze zápisu z jednání ze dne 10. února 2005, toho názoru, že podle dotčených irských právních předpisů a s ohledem na praxi irských orgánů se pro maloobchodní prodej cigaret stanoví jednak minimální ceny, jelikož je zakázáno používat cenu nižší

o více než 3 % než je průměrná vážená cena cigaret v relevantní kategorii, a jednak maximální ceny, jelikož je zakázáno překračovat uvedenou průměrnou váženou cenu o více než 3 %. Takový systém má za účinek omezení svobody výrobců a dovozců stanovit maximální maloobchodní prodejní ceny jejich výrobků, a je tudíž v rozporu s čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59. Stejně jako ostatní podobné vnitrostátní režimy, které byly zkoumány Soudním dvorem, brání uvedený systém prodeji cigaret za nižší cenu, nežli je cena stanovená dotyčným členským státem. Tento závěr není zpochybněn čl. 9 odst. 1 třetím pododstavcem směrnice 95/59.

- 25 Systém minimálních a maximálních cen není nadto odůvodněn cílem ochrany veřejného zdraví, který je stanoven v článku 30 ES. Zejména z rozsudku ze dne 17. dubna 2007, AGM-COS.MET (C-470/03, Sb. rozh. s. I-2749) totiž vyplývá, že oblast, jež je předmětem harmonizace, nemůže být posuzována s ohledem na ustanovení primárního práva, která umožňují odchýlení od základních svobod.
- 26 Zajistit, že maloobchodní prodejní ceny tabákových výrobků budou dostatečně vysoké – je-li to nezbytné pro boj se spotřebou tabáku – mohou členské státy v každém případě formou obecného zvýšení míry zdanění takových výrobků, ale rovněž formou specifického zvýšení tím, že se různým složkám spotřební daně přizná odpovídající váha, a stanovením minimální spotřební daně. Uvedené směrnice týkající se zdanění cigaret ponechávají členským státům volnost upravit toto zdanění podle vlastních priorit.
- 27 Komise mimoto soudí, že čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59 je slučitelný s úmluvou WHO. Tato úmluva jednak nemá za cíl zavázat smluvní státy k používání minimálních cen. Kromě toho neposkytuje členským státům právo volit mezi použitím daňové politiky a cenové politiky, kterého by se mohly dovolávat vůči Společenství, protože

tato otázka náleží, podle čl. 35 odst. 2 uvedené úmluvy, do vnitřního fungování Společenství.

- 28 Pokud jde o doporučení Rady 2003/54/ES ze dne 2. prosince 2002 o prevenci užívání tabáku a iniciativách k posílení boje proti tabáku (Úř. věst. 2003, L 22, s. 31), na které Irsko odkazuje s tím, že toto doporučení poukazuje na „vhodná opatření ohledně cen tabáku za účelem odrazování od konzumace tabáku“, Komise je toho názoru, že formulace uvedeného doporučení nejsou závazné a že každopádně nemohou být vykládány tak, že navádí k porušení čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59.
- 29 Hlediska veřejného zdraví mimoto nejsou cizorodým prvkem v harmonizaci práva v oblasti spotřební daně z tabákových výrobků.
- 30 Irsko uplatňuje, že ani dotčená vnitrostátní právní úprava, ani vysvětlující memorandum z roku 1986 nestanoví zákaz překročení průměrné vážené ceny pro každou kategorii cigaret o více než 3 % maximální ceny. Maximální ceny tudíž nejsou stanoveny. Irsko připouští, že zápis z jednání ze dne 10. února 2005 v tomto ohledu neodráží realitu.
- 31 Uvedený členský stát krom toho tvrdí, že čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59, který stanoví, že výrobci a dovozci tabákových výrobků volně stanoví maximální maloobchodní prodejní ceny svých výrobků, nezmiňuje minimální ceny a v důsledku toho stanovení takových minimálních cen nezakazuje. Stanovení minimální ceny brání výrobcům

a dovozcům, aby stanovili maximální ceny pouze technicky a zcela uměle. Na rozdíl od ostatních vnitrostátních systémů, které byly zkoumány Soudním dvorem, je irský systém určen pouze k boji proti prodeji tabákových výrobků s nízkými cenami.

- 32 Irsko je toho názoru, že judikatura, kterou Komise uvádí na podporu svého argumentu, podle kterého se v projednávané věci nelze dovolávat článku 30 ES, není na projednávanou věc použitelná. Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 19. října 2000, Komise v. Řecko (C-216/98, Recueil, s. I-8921) uznal, že článek 30 ES a konkrétně cíl ochrany života a zdraví v zásadě může odůvodnit stanovení minimálních maloobchodních prodejních cen tabáku. Členské státy přitom mají širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o nezbytnost a vhodnou povahu opatření určených k ochraně veřejného zdraví. Dotčené irské právní předpisy v tomto ohledu splňují kritérium proporcionality. Jsou výsledkem legitimní politické volby mezi stanovením minimálních cen a zvýšením daňového zatížení.
- 33 Irsko dále tvrdí, že daňová opatření sama o sobě nepředstavují dostatečný prostředek pro dosažení cíle ochrany veřejného zdraví, který spočívá ve vyloučení prodeje cigaret za nízkou cenu. Účinek takových opatření je nejistý, vzhledem k tomu, že výrobci se mohou rozhodnout, že absorbují zvýšení spotřební daně. Uvedený členský stát by mimoto nemohl účinně bojovat proti prodeji cigaret za nízkou cenu formou stanovení minimální spotřební daně, aniž by přistoupil k celkovému zvýšení daňového zatížení všech cigaret, které je již v Irsku velmi vysoké. Zvýšení úrovně spotřební daně by ostatně přineslo zvýšené riziko pašování.
- 34 Proporcionalita irského systému stanovení minimálních cen ve vztahu k tomuto cíli potvrzuje bod 7 doporučení 2003/54, jakož i čl. 6 odst. 2 úmluvy WHO. Pokud jde

o uvedené doporučení, Irsko tvrdí, že i když doporučení nejsou závaznými opatřeními, mohou být přesto vzata v úvahu, jelikož mohou objasnit výklad práva Společenství. Pokud jde o úmluvu WHO, uvedený členský stát tvrdí, že i když nestanoví povinnost používat systém minimálních cen, zavazuje smluvní strany k tomu, aby regulovaly maloobchodní prodejní ceny tabáku buď daňovou politikou nebo cenovou politikou, podle toho, které řešení bude nejhodnější. Irsko se v souladu se svou posuzovací pravomocí domnívalo, že cenová politika představuje vhodný doplněk k jeho daňové politice.

- 35 Irsko konečně tvrdí, že směrnice 95/59 je založena na soutěžním cíli a nebere v úvahu hlediska veřejného zdraví. Komise v tomto ohledu sama nedávno navrhla změny této směrnice [návrh směrnice KOM(2008) 459 konečný], které jsou z větší části zaměřeny na snížení spotřeby tabáku. Rovněž uznává, že existující systém Společenství neumožňuje zabránit významným cenovým rozdílům mezi členskými státy a že tyto rozdíly s sebou nesou pašování i značné přeshraniční nákupy, které narušují hospodářskou soutěž na trhu s tabákem, což se projevuje v rozpočtových ztrátách členských států, které používají relativně vysokou míru zdanění, a mimoto brání dosahování cílů veřejného zdraví.

Závěry Soudního dvora

- 36 Úvodem je třeba připomenout, že ze třetího bodu odůvodnění směrnice 95/59 vyplývá, že směrnice náleží do rámce politiky harmonizace struktury spotřební daně z tabákových výrobků, jež má za cíl zabránit tomu, aby byla narušována hospodářská soutěž mezi různými kategoriemi tabákových výrobků náležejících k téže skupině a dosáhnout tak otevření vnitrostátních trhů členských států.

- 37 Za tím účelem čl. 8 odst. 1 uvedené směrnice stanoví, že cigarety vyráběné ve Společenství i dovážené z třetích zemí podléhají poměrné spotřební dani, která se vypočítává z nejvyšší maloobchodní prodejní ceny, včetně cla, a dále specifické spotřební dani, která se vypočítává na jednotku výrobku (výše uvedený rozsudek Komise v. Řecko, bod 19).
- 38 Ze sedmého bodu odůvodnění směrnice 95/59 mimoto vyplývá, že zásadní potřeba hospodářské soutěže vyžaduje systém volné tvorby cen pro všechny skupiny tabákových výrobků.
- 39 V tomto ohledu čl. 9 odst. 1 uvedené směrnice stanoví, že výrobci, popřípadě jejich zástupci nebo zmocněnci ve Společenství, a dovozci tabáku z třetích zemí mají právo určit nejvyšší maloobchodní prodejní cenu každého svého výrobku, aby bylo zajištěno, že mezi nimi může účinně fungovat hospodářská soutěž (výše uvedený rozsudek Komise v. Řecko, bod 20). Cílem tohoto ustanovení je zajistit, aby stanovení základu poměrné spotřební daně z tabákových výrobků, tedy maximální maloobchodní prodejní ceny takových výrobků, podléhalo ve všech členských státech stejným pravidlům. Jak uvedla generální advokátka v bodu 40 svého stanoviska, toto ustanovení má rovněž zachovat svobodu výše uvedených subjektů, která jim umožňuje účinně využívat konkurenční výhodu vyplývající z případných nižších pořizovacích nákladů.
- 40 Stanovení minimálních maloobchodních prodejních cen veřejnými orgány má přitom za následek, že maximální maloobchodní prodejní ceny určené výrobcí a dovozci nemohou být v žádném případě nižší nežli minimální závazné ceny. Právní úprava stanoví takovou minimální cenu tedy může zasahovat do konkurenčních vztahů a bránit některým výrobcům nebo dovozcům, aby těžili z výhody nižších pořizovacích nákladů nabízením atraktivnějších maloobchodních prodejních cen.

- 41 V důsledku toho systém minimálních maloobchodních prodejních cen tabákových výrobků nemůže být považován za slučitelný s čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59 v rozsahu, v němž není uspořádán způsobem, který by v každém případě vylučoval, že dojde k zásahu do konkurenční výhody, která u některých výrobců nebo dovozců takových výrobků může vyplývat z nižších pořizovacích nákladů, a že tudíž nastane narušení hospodářské soutěže (viz rozsudky ze dne 4. března 2010, Komise v. Francie, C-197/08, Sb. rozh. s. I-1599, bod 38, a Komise v. Rakousko, C-198/08, Sb. rozh. s. I-1645, bod 30).
- 42 Vnitrostátní právní úpravu dotčenou projednávanou žalobou je tedy třeba zkoumat ve světle uvedených zásad.
- 43 Uvedená právní úprava stanoví výrobcům a dovozcům, kteří jsou aktivní na irském trhu, minimální maloobchodní prodejní cenu cigaret, která odpovídá 97 % průměrné vážené ceny používané na uvedeném trhu pro každou kategorii cigaret.
- 44 Naproti tomu Komise neprokázala, že takový režim stanoví výrobcům a dovozcům maximální maloobchodní prodejní ceny cigaret.
- 45 Nicméně je třeba konstatovat, že uvedený systém nemůže ve všech případech vyloučit, že minimální stanovená cena nezasáhne do konkurenční výhody, která by u některých výrobců nebo dovozců mohla být výsledkem nižších pořizovacích nákladů. Naopak, jak uvedla Komise při jednání, aniž by to Irsko v tomto ohledu popíralo, takový systém, který mimoto stanoví minimální cenu pro každou kategorii odkazem na průměrnou váženou cenu uplatňovanou na trhu, může mít za následek odstranění rozdílů mezi cenami konkurenčních výrobků a přiblížení těchto cen cenám

nejdražších výrobků. Uvedený systém tedy zasahuje do svobody výrobců a dovozců stanovit maximální maloobchodní prodejní cenu svých výrobků, která je zaručena čl. 9 odst. 1 druhým pododstavcem směrnice 95/59.

- 46 Pokud jde o úmluvu WHO, jak uvedla generální advokátka v bodech 50 a 51 svého stanoviska, uvedená úmluva nestanoví smluvním stranám žádné skutečné povinnosti, pokud jde o cenovou politiku u tabákových výrobků, a pouze popisuje možná opatření se zřetelem k vnitrostátním cílům ochrany zdraví, pokud jde o boj proti tabáku. Článek 6 odst. 2 uvedené úmluvy se totiž omezuje na konstatování, že smluvní strany přijmou nebo zachovají opatření „která mohou“ zahrnovat provádění daňové politiky a „případně“ cenové politiky u tabákových výrobků.
- 47 Žádný konkrétní poznatek týkající se použití systémů minimálních cen nemůže být stejně tak odvozen ani z doporučení 2003/54, které ostatně nemá závaznou povahu. Pasáž, na kterou odkazuje Irsko, totiž pouze vyjadřuje myšlenku, že vyšší ceny tabákových výrobků mají za účinek odrazování od spotřeby.
- 48 V každém případě, jak vyplývá z bodu 41 tohoto rozsudku, směrnice 95/59 nebrání cenové politice, pokud není v rozporu s cíli uvedené směrnice, zejména s cílem vyloučit narušení hospodářské soutěže mezi různými kategoriemi tabákových výrobků náležejících do stejné skupiny.
- 49 Irsko rovněž tvrdí, že dotčený systém minimálních cen je odůvodněn cílem ochrany zdraví a života osob, stanoveným v článku 30 ES. Podle uvedeného členského státu zvýšení úrovně daní nemůže zaručit dostatečně vysoké ceny tabákových výrobků,

protože toto zvýšení může být absorbováno výrobcí nebo dovozci tím, že obětují část svého zisku, či dokonce tím, že budou prodávat se ztrátou.

- 50 V tomto ohledu je třeba uvést, že článek 30 ES nemůže být chápán tak, že dovoluje opatření jiné povahy, nežli jsou množstevní omezení vývozu a dovozu a opatření s rovnocenným účinkem stanovená v člancích 28 a 29 ES (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 27. února 2002, Komise v. Francie, C-302/00, Recueil, s. I-2055, bod 33). Komise přitom v projednávané věci porušení posledně uvedených ustanovení neuplatňovala.
- 51 To nemění nic na tom, že směrnice 95/59 nebrání Irsku, aby pokračovalo v boji proti spotřebě tabáku, který náleží do cíle ochrany veřejného zdraví.
- 52 Rovněž není možné tvrdit, že uvedený cíl není v rámci této směrnice vzat v úvahu.
- 53 Jak je ostatně uvedeno v sedmém bodu odůvodnění směrnice 2002/10, jež je posledním aktem měnícím směrnicí 95/59/ES, jejíž článek 9 nicméně ve srovnání s původním zněním zůstal nezměněn, Smlouva o ES a konkrétně čl. 152 odst. 1 první pododstavec ES vyžaduje, aby při vymezení, jakož i při provádění všech politik a činností Společenství byl zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví.
- 54 Ve stejném bodu odůvodnění je rovněž uvedeno, že výše zdanění je významným prvkem ceny tabákových výrobků a ta má zase vliv na kuřácké zvyky spotřebitelů. Soudní

dvůr již rozhodl, že co se týče tabákových výrobků, daňová právní úprava tvoří důležitý a účinný nástroj boje proti spotřebě těchto výrobků, a tudíž ochrany veřejného zdraví (rozsudek ze dne 5. října 2006, Valeško, C-140/05, Sb. rozh. s. I-10025, bod 58), a že cíle zajistit, aby ceny uvedených výrobků byly stanoveny na vysoké úrovni, může být uspokojivě dosaženo zvýšením daní uvedených výrobků, jelikož zvýšení spotřební daně dříve nebo později musí vést ke zvýšení maloobchodních prodejních cen, aniž by zasahovalo do volné tvorby cen (viz výše uvedený rozsudek Komise v. Řecko, bod 31).

- 55 Krom toho, pokud členské státy chtějí definitivně zabránit jakékoliv možnosti, aby výrobci nebo dovozci absorbovali, byť i dočasně, dopad daní na maloobchodní prodejní cenu tabákových výrobků tím, že je budou prodávat se ztrátou, mohou zejména zakázat prodej tabákových výrobků za ceny nižší, nežli je součet pořizovacích nákladů a všech daní, čímž je zároveň umožněno, aby uvedení výrobci a dovozci mohli efektivně využívat konkurenční výhody vyplývající z případných nižších pořizovacích nákladů (viz výše uvedené rozsudky ze dne 4. března 2010, Komise v. Francie, bod 53 a Komise v. Rakousko, bod 43).
- 56 Z výše uvedených úvah vyplývá, že žalobě Komise musí být vyhověno, pokud jde o žalobní důvod, který se týká stanovení minimálních maloobchodních prodejních cen cigaret v Irsku, avšak musí být zamítnuta, pokud jde o žalobní důvod, který se týká stanovení maximálních maloobchodních prodejních cen cigaret v uvedeném členském státu.
- 57 V důsledku toho je třeba konstatovat, že Irsko tím, že stanovilo minimální maloobchodní ceny cigaret, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení článku 10 ES

Argumentace účastníků řízení

- 58 Podle Komise mají členské státy na základě článku 10 ES povinnost usnadňovat plnění jejích povinností zejména tím, že jí poskytnou veškeré informace požadované v rámci řízení pro nesplnění povinnosti. Irsko tím, že neposkytlo informace o použitelných irských právních předpisech navzdory žádostem Komise ze dne 27. července a 1. října 2002, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z uvedeného článku. Odpověď tohoto členského státu ze dne 4. září 2002 na výzvu dopisem ze dne 23. října 2001 totiž neobsahovala požadované informace. Irsko dále neodpovědělo ani na výzvu dopisem ze dne 17. října 2003, ani na odůvodněné stanovisko ze dne 9. července 2004. Konečně dopisem ze dne 10. prosince 2004 Irsko nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají v oblasti spolupráce, jelikož posledně uvedený dopis byl doručen více než dva roky po obdržení žádostí o informace, které byly Irsku zaslány.
- 59 Irsko tvrdí, že ministr zdravotnictví a mládeže předal dne 30. května 2002 kopii textů uvedených v žádosti Komise o informace panu Medghoulovi. Uvedený členský stát dne 4. září 2002 odpověděl jak na výzvu dopisem ze dne 23. října 2001, tak na žádost Komise o informace. Konečně dopisem ze dne 10. prosince 2004 irské orgány předložily právě schválené právní předpisy. Komise tedy měla úplné znalosti o irských právních předpisech. V důsledku toho Irsko zpochybňuje, že nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 10 ES.

Závěry Soudního dvora

- 60 Z článku 10 ES vyplývá, že členské státy mají povinnost loajálně spolupracovat při každém šetření prováděném Komisí na základě článku 226 ES a poskytnout jí za tímto účelem veškeré požadované informace (viz rozsudek ze dne 13. července 2004, Komise v. Itálie, C-82/03, Sb. rozh. s. I-6635, bod 15 a citovaná judikatura).
- 61 Irsko přitom v okamžiku uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, jež se týkalo porušení článku 10 ES, stále neposkytlo požadované informace, i když k tomu bylo vícekrát vyzváno. Ze spisu totiž vyplývá, že irské orgány stručně představily vnitrostátní právní předpisy v oblasti veřejného zdraví a tabáku v jejich nejnovějším znění teprve dopisem ze dne 10. prosince 2004.
- 62 V důsledku toho je třeba konstatovat, že Irsko tím, že neposkytlo nezbytné informace o použitelných irských právních předpisech tak, aby Komise mohla plnit svou povinnost kontroly dodržování směrnice 95/59, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 10 ES.

K nákladům řízení

- 63 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Soudní dvůr může v souladu s odstavcem 3 uvedeného článku rozdělit náklady mezi účastníky řízení nebo rozhodnout, že každý z nich ponese vlastní náklady, pokud každý účastník měl ve věci částečně úspěch i neúspěch. Nicméně ačkoliv část žaloby byla zamítnuta, je třeba konstatovat, že žaloba Komise je v zásadě opodstatněná. Za těchto podmínek je důvodné uložit Irsku náhradu nákladů řízení v souladu s tím, co požadovala Komise.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) **Irsko tím, že stanovilo minimální a maximální maloobchodní ceny cigaret, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 9 odst. 1 směrnice Rady 95/59/ES ze dne 27. listopadu 1995 o daních jiných než daních z obratu, které ovlivňují spotřebu tabákových výrobků, ve znění směrnice Rady 2002/10/ES ze dne 12. února 2002.**

- 2) **Irsko tím, že neposkytlo nezbytné informace o použitelných irských právních předpisech tak, aby Komise mohla plnit svou povinnost kontroly dodržování směrnice 95/59, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 10 ES.**

- 3) **Ve zbývajících částech žaloba zamítá.**

- 4) **Irsku se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.